Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego dla Technikum nr 6 im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Poznaniu na rok szkolny 2026/2027

I. PODSTAWA PRAWNA

WSDZ opracowano w szczególności na podstawie:

1. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
2. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
3. rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego;
4. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
5. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz Ustawa – Prawo oświatowe, art. 117 i rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych – Dz.U. 2023 poz. 2175;
6. rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego;
7. ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – Dz.U. 2016 poz. 64, z późn. zm.;

WSDZ uwzględnia treści programowe określone dla technikum w przepisach dotyczących doradztwa zawodowego, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych nowelizacją z 20 stycznia 2026 r.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, zwany dalej WSDZ, określa organizację i realizację działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego. Jego celem jest wspieranie uczniów w poznawaniu własnych zasobów, planowaniu rozwoju edukacyjnego i zawodowego oraz podejmowaniu świadomych i odpowiedzialnych decyzji dotyczących dalszego kształcenia, wyboru zawodu i funkcjonowania na rynku pracy.
2. WSDZ uwzględnia specyfikę Technikum nr 6 im. Rotmistrza Witolda Pileckiego, kierunki kształcenia zawodowego szkoły, potrzeby i możliwości uczniów, oczekiwania rodziców/opiekunów prawnych oraz uwarunkowania lokalnego, regionalnego i krajowego rynku pracy.
3. Doradztwo zawodowe jest integralnym elementem procesu dydaktycznego, wychowawczego i profilaktycznego szkoły. Jest realizowane w sposób planowy, systematyczny i dostosowany do wieku, potrzeb oraz możliwości uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji edukacyjnej i zawodowej.
4. WSDZ obejmuje działania realizowane przez doradcę zawodowego, dyrektora szkoły, wychowawców, nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, pedagoga i psychologa szkolnego, kierownika szkolenia praktycznego oraz inne osoby zaangażowane w proces kształcenia i wychowania.
5. Istotnym elementem systemu jest współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi, pracodawcami, opiekunami praktycznej nauki zawodu, organizacjami pracodawców i przedstawicielami branż, publicznymi służbami zatrudnienia,

Ochotniczymi Hufcami Pracy, agencjami zatrudnienia, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, szkołami i placówkami prowadzącymi kształcenie zawodowe, branżowymi centrami umiejętności, uczelniami oraz innymi podmiotami środowiska lokalnego.

6. Adresatami WSDZ są:

- uczniowie Technikum;
- rodzice/opiekunowie prawni;
- nauczyciele i specjaliści;
- pracodawcy i opiekunowie praktycznej nauki zawodu;
- podmioty współpracujące ze szkołą.

III. CEL I ZADANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Cel główny

Celem WSDZ jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery edukacyjno-zawodowej, podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształcenia i zatrudnienia oraz elastycznego reagowania na zmiany zachodzące w świecie edukacji, zawodów, technologii i rynku pracy.

2. Cele szczegółowe

W ramach WSDZ szkoła wspiera uczniów w:

- poznawaniu własnych zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji, wartości, kompetencji, mocnych stron i obszarów wymagających rozwoju;
- rozpoznawaniu własnych zasobów i odnoszeniu ich do wymagań określonych zawodów oraz kierunków dalszego kształcenia;
- budowaniu motywacji do planowania i rozwijania własnej kariery;
- poznawaniu świata zawodów, kwalifikacji, warunków wykonywania pracy oraz wymagań pracodawców;
- analizowaniu własnych kompetencji w odniesieniu do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy;
- korzystaniu z informacji o zapotrzebowaniu na pracowników, w szczególności w zawodach szkolnictwa branżowego;
- poznawaniu możliwości zdobywania doświadczenia zawodowego podczas nauki, w tym poprzez praktyczną naukę zawodu, staże, projekty, wolontariat i inne formy aktywności;
- poznawaniu możliwości kontynuowania nauki po ukończeniu technikum, w tym studiów wyższych, szkół policealnych, kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz innych form kształcenia;
- poznawaniu możliwości zdobywania i uzupełniania kwalifikacji w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej;
- korzystaniu z informacji i narzędzi Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji;
- rozwijaniu kompetencji cyfrowych niezbędnych do planowania kariery, poszukiwania informacji edukacyjnych i zawodowych oraz poruszania się po rynku pracy;

- korzystaniu z wiarygodnych cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego, baz zawodów, platform edukacyjnych i portali ofert pracy;
- przygotowaniu CV i listu motywacyjnego zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej, również poprzez jej symulację;
- rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych, społecznych, przedsiębiorczych i organizacyjnych;
- poznawaniu zasad funkcjonowania rynku pracy, podstaw prawa pracy oraz różnych form zatrudnienia;
- poznawaniu możliwości prowadzenia własnej działalności gospodarczej;
- rozumieniu wpływu cyfryzacji, automatyzacji, nowych technologii i sztucznej inteligencji na zawody, kwalifikacje, organizację pracy i formy zatrudnienia;
- poznawaniu możliwości pracy zdalnej i innych elastycznych form organizacji pracy;
- wykorzystywaniu informacji wynikających z monitoringu karier absolwentów w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- rozwijaniu gotowości do uczenia się przez całe życie i aktualizowania własnych kompetencji.

IV. OBSZARY REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Doradztwo zawodowe w Technikum realizowane jest w czterech wzajemnie powiązanych obszarach.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń poznaje i analizuje własne zainteresowania, uzdolnienia, predyspozycje, wartości, kompetencje, mocne strony, ograniczenia i potrzeby rozwojowe. Rozpoznaje wpływ tych zasobów na wybór kierunku kształcenia, zawodu oraz planowanie kariery. Uczy się dokonywać samooceny i wykorzystywać jej wyniki w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń poznaje różnorodne zawody, kwalifikacje i kompetencje wymagane na poszczególnych stanowiskach oraz warunki wykonywania pracy. Uczy się wyszukiwać, analizować i interpretować informacje o rynku pracy, w tym dane aktualne i prognozowane. Poznaje oczekiwania pracodawców, zasady rekrutacji, podstawowe prawa i obowiązki pracownika, różne formy zatrudnienia oraz możliwości prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
W ramach tego obszaru uwzględnia się również wpływ nowych technologii, cyfryzacji, automatyzacji i sztucznej inteligencji na zawody i kompetencje przyszłości.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń poznaje możliwości kontynuowania kształcenia po ukończeniu technikum, w szczególności możliwości podjęcia studiów, kształcenia w szkołach policealnych, udziału w kwalifikacyjnych kursach zawodowych oraz innych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego.
Poznaje możliwości zdobywania kwalifikacji w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej oraz korzysta z informacji dotyczących Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji. Rozumie znaczenie systematycznego rozwijania kompetencji i uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń uczy się określać cele edukacyjne i zawodowe, planować kolejne etapy rozwoju oraz podejmować decyzje z uwzględnieniem własnych zasobów, możliwości edukacyjnych i sytuacji na rynku pracy.

Rozwija umiejętność tworzenia indywidualnego planu rozwoju, analizowania konsekwencji podejmowanych decyzji oraz ich modyfikowania w przypadku zmiany zainteresowań, sytuacji życiowej lub warunków rynku pracy.

V. ORGANIZACJA I REALIZACJA WSDZ

1. Za realizację WSDZ odpowiada dyrektor szkoły we współpracy z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami.
2. Doradca zawodowy WSDZ w szczególności:

- diagnozuje potrzeby uczniów w zakresie doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzi indywidualne konsultacje i porady dla uczniów oraz, w miarę potrzeb, ich rodziców/opiekunów prawnych;
- wspiera uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe;
- analizuje informacje o aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniu na pracowników;
- wykorzystuje informacje dotyczące karier absolwentów w działaniach doradczych;
- wykorzystuje cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego i wiarygodne źródła informacji;
- koordynuje działania doradcze realizowane przez szkołę;
- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem, psychologiem i kierownikiem szkolenia praktycznego;
- współpracuje z rodzicami, pracodawcami i podmiotami zewnętrznymi;
- współtworzy program realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny;
- monitoruje i ewaluuję realizowane działania.

3. Nauczyciele i wychowawcy:

- włączają treści związane z doradztwem zawodowym do realizowanych zajęć;
- pomagają uczniom rozpoznawać zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje i potrzeby rozwojowe;
- wspierają uczniów w planowaniu dalszej edukacji i rozwoju zawodowego;
- rozwijają kompetencje społeczne, komunikacyjne, cyfrowe i przedsiębiorcze;
- przekazują informacje dotyczące świata zawodów, rynku pracy i możliwości dalszego kształcenia;
- wspierają uczniów w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień;
- współpracują z doradcą zawodowym i specjalistami.

4. Nauczyciele przedmiotów zawodowych i kierownik szkolenia praktycznego wspierają uczniów w poznawaniu specyfiki zawodów, kwalifikacji, warunków pracy, wymagań pracodawców oraz możliwości zdobywania doświadczenia zawodowego. Współpracują z pracodawcami i opiekunami praktycznej nauki zawodu.
5. Pedagog i psycholog szkolny wspierają uczniów w rozpoznawaniu ich zasobów, budowaniu motywacji, podejmowaniu decyzji, rozwijaniu kompetencji społecznych

i radzeniu sobie w sytuacjach trudnych.

6. Rodzice/opiekunowie prawni są włączani w realizację WSDZ poprzez przekazywanie informacji, konsultacje, spotkania i działania wspierające ucznia w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.
7. Szczegółowy zakres działań realizowanych w danym roku szkolnym określa **Program realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny**, opracowywany na podstawie WSDZ. Program określa w szczególności oddziały objęte działaniami, tematykę, cele, metody i formy realizacji, terminy, osoby odpowiedzialne, udział rodziców oraz podmioty współpracujące ze szkołą.
8. Program realizacji doradztwa zawodowego jest opracowywany we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, psychologiem lub pedagogiem oraz — zgodnie z aktualnymi przepisami — z lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż.

VI. FORMY I METODY REALIZACJI

Doradztwo zawodowe realizowane jest w szczególności poprzez:

- zajęcia grupowe i warsztaty;
- indywidualne konsultacje i porady;
- zajęcia z wychowawcą;
- włączanie treści doradczych do zajęć ogólnokształcących i zawodowych;
- analizę zainteresowań, predyspozycji, kompetencji i wartości;
- ćwiczenia dotyczące planowania kariery i podejmowania decyzji;
- tworzenie i aktualizowanie CV oraz listu motywacyjnego;
- symulacje rozmów kwalifikacyjnych;
- analizę ofert pracy i wymagań pracodawców;
- korzystanie z cyfrowych baz zawodów, platform edukacyjnych i portali ofert pracy;
- analizowanie prognoz zapotrzebowania na pracowników;
- wykorzystywanie informacji dotyczących karier absolwentów;
- spotkania z pracodawcami i przedstawicielami zawodów;
- wizyty zawodoznawcze u pracodawców, w branżowych centrach umiejętności, szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego oraz placówkach kształcenia ustawicznego;
- wycieczki i wizyty w zakładach pracy;
- udział w targach edukacyjnych, targach pracy i wydarzeniach branżowych;
- spotkania z przedstawicielami uczelni i innych instytucji edukacyjnych;
- projekty edukacyjne i zawodowe;
- działania dotyczące przedsiębiorczości i zakładania działalności gospodarczej;
- dyskusję, burzę mózgów, analizę przypadku, odgrywanie ról, metody problemowe i inne metody aktywizujące;
- wykorzystanie materiałów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, Infozawodowe oraz innych wiarygodnych źródeł informacji.

W realizacji doradztwa uwzględnia się możliwości bezpośredniego poznawania środowiska pracy oraz kontaktu z przedstawicielami zawodów, pracodawcami i instytucjami edukacyjnymi.

VII. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM ZEWNĘTRZNYM

W realizacji WSDZ szkoła współpracuje, stosownie do potrzeb, z:

- Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu;
- publicznymi służbami zatrudnienia, w szczególności Powiatowym i Wojewódzkim Urzędem Pracy;
- Ochotniczymi Hufcami Pracy;
- agencjami zatrudnienia;
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- pracodawcami i opiekunami praktycznej nauki zawodu;
- organizacjami pracodawców, izbami gospodarczymi i przedstawicielami branż;
- szkołami i placówkami prowadzącymi kształcenie zawodowe;
- centrami kształcenia zawodowego i placówkami kształcenia ustawicznego;
- branżowymi centrami umiejętności;
- uczelniami i innymi instytucjami edukacyjnymi;
- innymi podmiotami środowiska lokalnego.

Współpraca może obejmować w szczególności wizyty zawodoznawcze, spotkania z pracodawcami i przedstawicielami zawodów, warsztaty, konsultacje, prezentacje, targi edukacyjne i branżowe, działania związane z praktyczną nauką zawodu, pozyskiwanie informacji o wymaganiach pracodawców oraz wspieranie uczniów w planowaniu kariery.

VIII. EWALUACJA I AKTUALIZACJA WSDZ

1. Realizacja WSDZ podlega systematycznej ewaluacji. Jej celem jest ocena skuteczności podejmowanych działań oraz dostosowanie ich do aktualnych potrzeb uczniów, oczekiwań rodziców, zmian w systemie edukacji oraz sytuacji na rynku pracy.
2. Ewaluacja może obejmować:

- diagnozę potrzeb uczniów i rodziców/opiekunów prawnych;
- ankiety, rozmowy i informacje zwrotne od uczniów;
- analizę udziału uczniów w działaniach doradczych;
- ocenę współpracy z pracodawcami i opiekunami praktycznej nauki zawodu;
- informacje dotyczące praktyk, staży i innych form zdobywania doświadczenia zawodowego;
- analizę losów absolwentów i dostępnych wyników monitoringu ich karier;
- analizę aktualnych danych i prognoz dotyczących rynku pracy;
- analizę realizacji programu doradztwa zawodowego;
- sprawozdania osób realizujących działania doradcze;
- formułowanie wniosków do programu realizacji doradztwa zawodowego na kolejny rok szkolny.

3. Wnioski z ewaluacji służą modyfikowaniu działań doradczych oraz aktualizacji WSDZ, stosownie do zmian w przepisach prawa, potrzeb uczniów, kierunków kształcenia, sytuacji na rynku pracy oraz zmian zachodzących w świecie zawodów i technologii.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. WSDZ jest dokumentem otwartym i podlega aktualizacji w zależności od zmian w przepisach prawa, potrzeb uczniów i rodziców/opiekunów prawnych, kierunków kształcenia, sytuacji na rynku pracy oraz zmian zachodzących w systemie edukacji, technologii i świecie zawodów.
2. Szczegółowe działania realizowane w danym roku szkolnym określa Program realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, stanowiący dokument wykonawczy do WSDZ.
3. W realizacji WSDZ wykorzystuje się aktualne i wiarygodne informacje dotyczące zawodów, kwalifikacji, możliwości dalszego kształcenia, rynku pracy, prognoz zapotrzebowania na pracowników oraz karier absolwentów.
4. WSDZ wykorzystuje dostępne cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego, platformy edukacyjne, bazy zawodów, portale ofert pracy oraz inne wiarygodne źródła informacji.
5. WSDZ wchodzi w życie z dniem przyjęcia przez szkołę i jest realizowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.